

FORBRUGERRÅDET

Udgiver af *Tank*

FIOLSTRÆDE 17 . POSTBOKS 2188 . 1017 KØBENHAVN K . TELEFON 33 13 63 11 . TELEFAX 33 13 41 15

Til Europaudvalget.

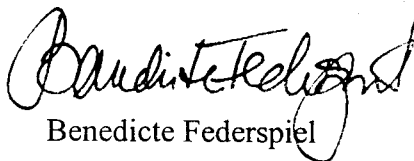
19. november 1996

BF/kf

På Europaudvalgets møde fredag den 22. november 1996 behandles mange sager af interesse for de danske forbrugere, og Forbrugerrådet skal derfor resumere sin holdning til de enkelte punkter som anført nedenfor.

Forbrugerrådet fremsender meget gerne kopi af de fulde skrivelser, såfremt det måtte ønskes. Henvendelse herom kan rettes til Informationsmedarbejder Claus Brøgger.

Med venlig hilsen

Benedicte Federspiel

I. RÅDSMØDE (FORBRUGERMINISTRE) DEN 25.11.1996.

1. Retshjælp til forbrugerne:

a. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om søgsmål med nedlæggelse af påstand om forbud indenfor området beskyttelse af forbrugernes interesser KOM (95)712.

Direktivudkastet bygger på Grønbogen om "Forbrugernes klagemuligheder og bilæggelse af tvister på forbrugerområdet indenfor enhedsmarkedet KOM (93)576." Der står meget i denne Grønbog, og dette direktiv omhandler kun en lille del af det, som normalt kaldes "Access to Justice", hvilket var Grønbogens hovedemne. Forbrugerorganisationerne forventer, at lovgivningen gør det muligt at retsforfølge udenlandske erhvervsvirksomheder i det land, hvorfra de opererer, da det har vist sig omsonst at standse urimelig markedsføring og andre tiltag på anden måde. Det var oprindeligt tanken, at det skulle dreje sig om enhver overtrædelse af national forbrugerbeskyttelseslovgivning, men Kommissionen har valgt kun at henvise til ganske bestemte direktiver som nævnt i bilaget. Det er endvidere oplyst, at kun overtrædelser, der direkte er omhandlet i disse direktiver, skal dækkes. Dette betyder, at da der er tale om minimumsdirektiver, og da Danmark har langt bedre lovgivning, fx via Markedsføringsloven, vil direktivet kun give mulighed for at rejse sag på dele af denne lov.

Opregningen af direktiver i bilaget er i øvrigt for snæver. Forbrugernes rettigheder kan også krænkes af andre EU-direktiver, fx vedr. finansielle tjenester og EU-regler om konkurrence, ligesom der er udeladt en række direkte forbrugerdirektiver, fx om produktsikkerhed, legetøjsdirektiv, produktansvarsdirektiv, mærkning og markedsføring af levnedsmidler, enhedsprismærkningsdirektiv og registerdirektiv. Der er ingen forklaring på, hvorfor disse direktiver ikke er medtaget.

Under behandlingen af udkastet i Erhvervsministeriet har der været udtalt, at man ikke følte sig overbevist om, at også Forbrugerrådet - ved siden af Forbrugerombudsmanden, som naturligvis først og fremmest vil være den søgsmålsberettede myndighed - ligeledes har/bør have mulighed for at rejse en sag i udlandet, såfremt Forbrugerrådet måtte ønske det. Det er i direktivforslaget overladt til medlemsstaterne at give søgsmålskompetancen både til et offentligt organ og til "organisationer, der har en legitim interesse i at beskytte forbrugerne". Forbrugerrådet har allerede søgsmålskompetance iflg. Markedsføringslovens §19, stk. 1, hvilket fremgår af lovens bemærkninger.

Konkluderende mener Forbrugerrådet, at Danmark skal arbejde for, at direktivet udformes på den mest gunstige måde, således at såvel myndigheder som organisationer har mulighed for også at nedlægge forbud mod handlinger, der strider imod dansk lovgivning på området og ikke kun på basis af et direktiv. Forbrugerrådet skal derfor opfordre Europaudvalget til at støtte en forbedring af direktivforslaget som ovenfor anført, idet Forbrugerrådet minder om det vigtige i, at de danske forbrugere kan tro på, at der er tale om et velfungerende indre marked med reel forbrugerbeskyttelse.

- b. **“Meddelelse fra Kommissionen om en handlingsplan vedr. forbrugernes klagemuligheder og bilæggelse af tvister på det forbrugerretlige område i det indre marked KOM (96)13.”** Også dette papir baserer sig på ovennævnte Grønbog vedr. “Access to Justice”.

Forbrugerrådet mener, at der er betydelige svagheder ved udkastet til Resolution. Selv om Forbrugerrådet er enig i, at pilotprojekter ikke skal udformes med henblik på at harmonisere de nationale systemer, betyder dette dog ikke, at særlige succesfulde erfaringsmodeller ikke skulle kunne danne baggrund for en harmonisering på et senere tidspunkt, således at alle europæiske forbrugere opnår mulighed for at opleve fordelene ved udenretlige, forbrugervenlige tvistløsningsmodeller. Europa-Kommissionen har i mange år haft pilotprojekter i flere medlemslande, og Forbrugerrådet finder derfor, at der er mulighed for allerede nu at drage konklusioner af disse pilotprojekter set i sammenhæng med de kendte nationale modeller i Danmark, fx det statslige Forbrugerklagenævn og de private godkendte ankenævne mellem Forbrugerrådet og de respektive erhverv, fx Pengeinstitutankenævnet, Forsikringsankenævnet, Realkreditankenævnet, Ankenævnet for Ejendomsrådgivervirksomhed etc. Forbrugerrådet mener, at der er fare for, at denne gentagne fokusering på pilotprojekter trækker mulighederne for praktiske løsninger i langdrag, idet man allerede i dag har mulighed for at gå mere målrettet ind i en drøftelse af udenretlige tvistløsningsmodeller. De eneste præcise krav, man stiller til pilotprojekterne er uafhængighed, effektivitet og gennemsigtighed, men det har i mange år været kendt, hvilke problemer forbrugere også møder i denne forbindelse: Afgørelserne er ikke eksigible, i mange lande kan forbrugere ikke identificere niveauet af uafhængighed, og i nogle lande er det kun de erhvervsvirksomheder/erhverv, som er tilmeldt systemet, mod hvilke der kan behandles klager. Forbrugerrådet mener, at det er vigtigt, at der findes fælles

kriterier, uanset om disse er nationale eller internationale. Forbrugerrådet mener heller ikke, at der bør gøres forskel mellem nationale og transnationale klager. Forbrugerrådet advarer imod at tro på, at en standardiseret formular tekst kan lette grænseoverskridende klager meget. De største problemer er altid afstand, omkostninger og sprog.

Konkluderende er Forbrugerrådet bekymret ved, at også dette udkast til Rådsresolution ikke på afgørende måde ændrer ved den almindelige forbrugers mulighed for i praksis at udnytte fordelene ved det indre marked.

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 87/102/EØF (som ændret ved direktiv 90/88/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugercredit KOM (96)79.

Forbrugerrådets hovedsynspunkt i forbindelse med dette ændringsforslag er, at den matematiske nøjagtighed i forbindelse med udregningen af de årlige omkostninger i procent ikke er det vigtigste. Det vigtigste er, at der er en reel sammenligningsmulighed, og at forbrugeren får overblik over de faktiske omkostninger. Forbrugerrådet kan derfor tilslutte sig, at de årlige omkostninger i procent kun skal angives med én decimal.

Med hensyn til et fælles symbol har Forbrugerrådet forstået, at denne del af forslaget på nuværende tidspunkt er trukket tilbage. Ideen med, at forbrugeren via et fælles symbol hurtigt skal kunne genkende, at netop den angivne procent er den, han kender og kan sammenligne med, er anvendelig, og de påståede store omkostninger ved indførelsen af et sådant symbol er ikke overbevisende. Forbrugerrådet mener i øvrigt, at ændringen bør træde i kraft snarest muligt, da det drejer sig om, at også andre lande skal følge de principper, Danmark hidtil har fulgt.

3. Kommissionens Grønbog om finansielle tjenesteydelse: Opfyldelse af forbrugernes forventninger KOM (96)209.

Forbrugerrådet ønsker Grønbogen velkommen. Den finansielle sektor har alt for længe fået en positiv særbehandling i EU-lovgivningen. Det er så meget desto mere ærgerligt som, at forbrugerne ikke uden den fornødne tillid og sikkerhed for deres dispositioner ved køb af finansielle tjenesteydelser i et andet EU-land vil være istand til høste gevin-

sterne af det indre marked for finansielle tjenester. Særbehandlingen af den finansielle sektor i EU-reguleringen ser man bl.a. i direktivet om fjernsalg samt direktivet om urimelige kontraktvilkår, som for begges vedkommende undtager den finansielle sektor. Fjernelsen af disse undtagelser burde også have været en del af Grønbogen om finansielle tjenesteydelser. Herudover burde der have været et nyt element i form af en såkaldt "Universal Banking/Insurance Obligation", som kunne give forbrugerne ret til at op-rette konti, tegne forsikringer m.v. i andre medlemslande. Samtidig er det vigtigt, at forbrugernes klageadgang i andre EU-lande kraftigt forbedres, når det drejer sig om køb af finansielle tjenesteydelser. I dag er det i bedste fald problematisk og i værste fald umuligt at få behandlet klager ved klagenævn i andre medlemslande. Det burde også være en naturlig del af EU's fremtidige politik på det finansielle område at behandle den del af de finansielle tjenester, som vil blive solgt via Internettet. Internettet udgør et helt særligt problem, fordi der er fortolkningstvivil om, hvor tjenesten er markedsført og derfor også fortolkningstvivil om, hvilket lovgrundlag disse tjenester bygger på, jf. værnetingsreglerne. Endelig mener Forbrugerrådet, at Grønbogen bør indeholde forslag til reguleringer på EU-plan, som begrænser mulighederne for at foretage direkte henvendelser til forbrugerne via telefon, fax og e-mail. Henvendelser via disse medier kan have helt samme anmassende karakter som personligt fremmøde på forbrugers hjemadresse.

4. Forbrugerpolitik og informationssamfundet.

Forbrugerrådet har bemærket sig, at der som et af de mulige temaer for et dansk indlæg under den åbne debat på ministerrådsmødet er peget på behovet for en let og bred adgang til den nye teknologi - også i tyndt befolkede områder. Forbrugerrådet vil i den forbindelse gerne pege på, at der for så vidt angår den informationsteknologi, der benytter telefonnettet til transmission af informationer, ikke ses noget problem her i Danmark. Derimod er der store problemer i forbindelse med hybridnettet, som Tele Danmark slet ikke har sikret udbredt i det omfang, der med rimelighed var forudset oprindeligt. Dette betyder bl.a., at mange danske forbrugere er afskåret fra at modtage satellit-tv via hybridnettet men er henvist til investering i eget anlæg i form af parabolantenner.

Inden for emnekredsen forbrugerpolitik og informationssamfundet vil Forbrugerrådet også pege på behovet for at sikre, at de fritstående forbrugerorganisationer har eller får de nødvendige ressourcer stillet til rådighed for at kunne bidrage til realiseringen af en række af de mål, der er nævnt i listen over mulige temaer for det danske indlæg.

Det drejer sig konkret om:

- vigtigheden af at den nye teknologi kan anvendes til at sætte forbrugerne i stand til at træffe egne informerede valg,
- forbrugernes muligheder for at leve op til de krav, som informationssamfundet stiller,
- at den teknologi, der stilles til rådighed for forbrugerne, kan anvendes under sikre og betryggende forhold, herunder spørgsmålet om der bør foretages international regulering,
- behovet for at sikre forbrugerne tilstrækkelig indflydelse i forbindelse med udvikling af ny teknologi.

Informationssamfundet indebærer i det hele taget en række nye forbrugerpolitiske udfordringer, som bl.a. vedrører mulighederne for at sikre forbrugerbeskyttelsen i forbindelse med dispositioner foretaget via computer. I forbrugerlovgivningen er der et voldsomt efterslæb med hensyn til, at informationssamfundet har indebåret en lang række nye medier. Af principielle og relevante forbrugerpolitiske emner i informationssamfundet kan nævnes risikoen for en fuldstændig kommercialisering af information og kommunikation over for forbrugerne, en indtrængen i forbrugernes privatsfære via nye medier, en for voldsomt informationsmængde, som det kan være svært at håndtere, og endelig mulighederne for at få adgang til de nødvendige informationer og de nødvendige medier i informationssamfundet. I den forbindelse vil der opstå nye kløfter, f.eks. af social- og regionalpolitisk karakter mellem de informationssvage og de informationsrige. En forbrugerpolitik i informationssamfundet må tage højde for at sikre mod, at der skabes et A-hold og et B-hold m.h.t. anvendelsen af informationer.

5. Formandsskabets note om særligt sårbare forbrugere.

Forbrugerrådet er bekendt med, at det er en mærkesag for det irske formandsskab, at Ministerrådet udtaler sig om tiltag for særligt sårbare forbrugere. Forbrugerrådet er naturligvis enig i, at man stedse bør have for øje, at forbrugerlovgivningen også bør omfatte særligt sårbare grupper. Forbrugerrådets generelle arbejde omfatter i videst muligt omfang sådanne særligt sårbare grupper, også fordi Forbrugerrådets brede organisationssammensætning betyder, at hensyn hertil indgår i Forbrugerrådets horisontale arbejde. Forbrugerne er i forskellige stadier af deres liv særligt "sårbare", som børn, ældre, i stadier i deres liv eller afhængigt af deres "status" i samfundet. Uanset at Forbrugerrådet mener, at man i de nordiske lande har øje herfor, ønsker

Forbrugerrådet at gøre opmærksom på, at ikke alle lande nødvendigvis indbygger sådanne hensyn i deres politik og/eller lovgivning. Forbrugerrådet mener derfor, at Regeringen bør støtte udtalelser af denne art.

6. Kommissionens Grønbog om kommerciel kommunikation i det indre marked KOM (96)192.

Forbrugerrådet tager afstand fra indholdet i Grønbogen, da det alene afspejler erhvervslivets ønsker. Der tages ikke højde for, hvad modtagerne af den kommercielle kommunikation mener eller har behov for. Grønbogen fokuserer alene på hvilke barrierer, der i dag eksisterer for erhvervslivet og omtaler end ikke eventuelle problemer med at fastholde endsige udvikle forbrugerbeskyttelse ved grænseoverskridende handel.

Grønbogen er tydeligt baseret på en antagelse om, at samfundets interesser er bedst varetaget ved en generel forøgelse af reklame og markeds-mæssige tiltag samt diverse sponsorships. Der skal kun være få regler, som alle udformes efter samme ensidige kriterier, hvilket forekommer som et systematisk angreb på nationale markedsføringslove. Det er ikke korrekt, når Grønbogen fremhæver forbrugerorganisationernes, andre interesseorganisationers samt enkelte medlemslandes bekymring for det Indre markeds videre udvikling p.g.a. de tilsyneladende påståede handelshindringer. Det virker som om, erhvervslivet betragter Grønbogen som en mulighed for at komme regler til livs, som de ikke kan lide. For Danmarks vedkommende sigtes der specielt til de regler i Markedsføringsloven, som Danmark har og især til lovens § 1 om god markedsførings-skik.

Problemet er ikke de eksisterende nationale regler, men i virkeligheden mere manglen på et acceptabelt sæt forbrugerbeskyttende regler vedr. grænseoverskridende handel, som alle skal overholde, og som har det samme høje niveau.

Forbrugerrådet finder det meget beklageligt, at DG XXIV og Emma Bonino som kommisær for forbrugerspørgsmål stort set ikke har været involveret i udarbejdelsen af denne Grønbog.

7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om køb af forbrugsvarer og forbrugsgarantier KOM (95)520.

Generelt finder Forbrugerrådet ikke, at nærværende forslag vil forbedre forbrugerne mulighed for at anvende det indre marked. Forbrugerrådet mener ikke, der er tale om et tilstrækkeligt højt forbrugerbeskyttelsesniveau. Man taler udelukkende om et

ensartet niveau, og det er bestemt ikke et rimeligt niveau. Det hjælper ikke, at der er tale om et minimumsdirektiv, da det jo netop drejer sig om det indre marked. Man henviser ligeledes til, at de europæiske forbrugere iflg. samtlige undersøgelser er meget tilbageholdende med at anvende det indre marked, uanset, at de betragter friheden til at købe varer og tjenesteydelser i udlandet som én af fordelene herved. Direktivforslaget omhandler kun krav, forbrugeren måtte have mod den handlende, og der er ikke noget særligt interessant ved et regelsæt, der giver en dansk forbruger mulighed for at tage til Italien for at klage over den vare, man købte i sin ferie ! Tidligere udkast til direktivforslaget omhandlede derfor også forbrugers muligheder for også at rette krav mod **producenten og/eller andre led i kæden** udover detailhandelen. Det ville være betydeligt mere interessant, hvis en dansk forbruger kunne klage til den danske importør af en tilsvarende vare, man har købt i en forretning i Italien. Det kunne endog være, at der var tale om en dansk producent, men at man havde købt varen i Italien. Forslaget er derfor stort set uinteressant for forbrugeren, der skal operere i det indre marked. I mange andre retssamfund er kontraktproblematikken mellem køber og sælger heller ikke relevant. Det er gammeldags principper om, at man kun kan gøre krav gældende mod kontraktsparten, der har domineret i forbindelse med dette direktiv, ligesom det har været nævnt, at de europæiske industriorganisationer har lagt pres på Kommissionen for at ændre udkastet, således at industrien, der dog i sidste instans burde være ansvarlig for deres mangelfulde varer, ikke skulle kunne risikere at blive mødt med et direkte krav fra forbrugeren via et EU-direktiv.

Populært har dette direktivudkast været omtalt som at omhandle legale og kommercielle garantier. Med hensyn til terminologien legal garanti drejer dette sig om Købeloven og dens mangelbegreber, og Forbrugerrådet skal ikke hér komme ind på de mange problemer, der skal drøftes i denne forbindelse. Mange erhvervsorganisationer har hæftet sig ved, at direktivforslaget har en absolut forældelsesfrist på 2 år. Forbrugerrådet skal henviser til, at det ikke burde ophidse i betragtning af, at 4 midt-europæiske lande plus Finland slet ikke har en egentlig frist, ligesom England og Irland har 6 år og Sverige 2 år (arbejder på at få 5 år). Norge har 5 år for varige forbrugsgoder og kun Tyskland, Spanien, Portugal, Grækenland og Østrig har 6 måneder, hvilket forbrugerne i disse lande anser for klart uacceptabelt, specielt under henvisning til at den internationale købelov er på 2 år. Det er klart, at industrien fra de nævnte lande kæmper hårdt mod, at der skal ske en udvidelse. Forbrugerrådet skal i øvrigt minde om, at forslaget kun giver en 2-års frist for nogle af de reaktions-

muligheder, forbrugeren har overfor sælgeren i anledning af en mangel, hvilket ikke kun er urimeligt men forvirrende. Direktivet indeholder heller ikke de undtagelser, der allerede findes i dansk ret.

De kommercielle garantier er omtalt i artikel 5, og direktivets niveau angives af, at man har fundet det nødvendigt at skrive, at når en garantigiver giver en garanti, så er han bundet heraf. Forbrugerrådet finder, at garantireglerne også bør gælde garantier fra andre omsætningsled, ligesom det udtrykkeligt bør fremgå, at en garanti på intet punkt må indeholde bestemmelser, der stiller forbrugeren ringere, end hvad der følger af almindelige regler. Forbrugerrådet beklager i øvrigt, at der ikke er forslag om en europæisk garanti, ej heller at garantier skal kunne gøres gældende i alle medlems-stater.

Konkluderende mener Forbrugerrådet, at nærværende direktivudkast **i denne udgave** ikke bidrager til at forbedre forbrugerne mulighed for at have tillid til, at det indre marked også har fordele for dem.

II. RÅDSMØDE (INDRE MARKED) DEN 26.11.1996.

1. Meddelelse fra Kommissionen om det indre markeds indvirkninger og effektivitet. KOM (96)520.

Forbrugerrådet har haft ekstrem kort høringsfrist vedr. dette og næste punkt, og har derfor ikke haft mulighed for at gennemgå papiret i sin helhed. Forbrugerrådet udtrykker dog bekymring for tendensen om, at varenes fri bevægelighed bør gå forud for "særlovgivning på miljøområdet". Det er en klart etableret ret, at landene kan gå videre med hensyn til beskyttelse af sundhed og miljø, bortset fra at man på ikke dækkede områder har handlefrihed. Problemet vil heller ikke forsvinde, så længe direktiver fastsættes på så lavt niveau, når det drejer sig om forbrugerbeskyttelse og miljø.

Forbrugerrådet er konstant bekymret for tendensen til at fremme varenes fri bevægelighed på bekostning af forbrugerbeskyttelsesniveauet. Med hensyn til udtalelser om at forbrugerne skulle blive forvirrede af forskellige forbrugerbeskyttelseskrav, forbeholder de europæiske forbrugerorganisationer sig ret til selv at tage stilling til, om den relevante lovgivning giver problemer for forbrugerne.

Forbrugerrådet er enig i, at forbrugerpolitik skal opprioriteres, for at det indre marked kan fungere optimalt og mener, at det er vigtigt fortsat kraftigt at betone, at det først kommer til at fungere effektivt, når forbrugerbeskyttelsen er i top. Først da vil der være skabt "a level playing field", hvorpå den fri konkurrence kan fungere.

Meddelelse fra Kommissionen om "SLIM-initiativet".

Forbrugerrådet har ikke bemærkninger til de allerede 4 omhandlede områder, ligesom Forbrugerrådet generelt intet har at indvende imod, at man regelforenkles.

Forbrugerrådet er imidlertid bekymret for de emner, som skal blive relevante for en eventuel ny SLIM-runde, hvor Tyskland har foreslået emnerne: Bioteknologi, maskindirektivet og levnedsmiddellovgivningen. Forbrugerrådet skal tillade sig at udtrykke sin mistanke om, at der fra tysk og engelsk side, hvor også pakkerejsedirektivet og andre direktiver er nævnt, ikke kun er tale om et fromt ønske om regelforenkling, men om et ønske om at fjerne eller forringe gældende lovgivning.

Forbrugerrådet tilslutter sig, at regelforenklingen skal ske udfra grundlæggende målsætninger om beskyttelse og forbedring af miljøet, menneskers sundhed, arbejdstagersikkerhed og højt forbrugerbeskyttelsesniveau. Forbrugerrådet skal anmode Europaudvalget om at arbejde for, at Regeringen præciserer, at det er SLIM-processen - nemlig at gøre reglerne mere forståelige, brugervenlige og lettere at administrere - det drejer sig om og ikke en lejlighed til at ændre eller forringe den eksisterende lovgivning. Det er der ikke brug for. Der er tværtimod brug for forbedringer.

2. Kommissionens initiativ "Borger i EU" (Citizens first).

Forbrugerrådet er ikke bekendt med, hvad der ligger bag dette punkt på det pågældende rådsmøde, men har følgende kommentarer: Forbrugerrådet er bekendt med, at Europa-Kommissionen arbejder med et oplysningsprogram "Citizens first", men er bekymret for, om programmet i tilstrækkelig høj grad tager sigte mod reel og målrettet oplysning for forbrugerne og ikke, som det er set i tidligere lignende kampagner, er en skjult markedsføring for regler, der i Danmark objektivt må erkendes ikke er gode nok. Forbrugerrådet minder om, at Danmarks forbrugere ved overdreven markedsføring af EU's lyksaligheder udvikler en skepsis overfor sådanne oplysninger.

19. Tilsætningsstoffer.

a. Forslag til ændring af Rådets direktiv 95/2/EØF om andre tilsætningsstoffer end farve- og sødestoffer.

Dette forslag til ændring skyldes et særligt tilsætningsstof, som man ønsker tilføjet, nemlig E407a - alternativ raffineret carrageenan. Årsagen er angiveligt, at tilsætningsstoffet har kommerciel betydning for Filippinerne.

Forbrugerrådet mener ikke, at det er en gyldig begrundelse for at give tilladelse til et tilsætningsstof, også fordi dette kan danne præcedens for at lade økonomisk betingede begrundelser bestemme, hvorvidt nye tilsætningsstoffer skal tillades. Vedr. betegnelsen finder Forbrugerrådet det meget uheldigt at anvende ordet "alternativ" i forbindelse med navnet på et tilsætningsstof. Forbrugerne vil uden tvivl have vanskeligheder ved at kunne forstå sammenhængen mellem det allerede godkendte E407 carrageenan, samt hvorvidt tilsætningsstofferne er identiske, og om ordet "alternativ" henviser til et bedre produkt ud fra et sundhedsmæssigt synspunkt. Hvis det pågældende tilsætningsstof skal tillades, skal det have eget E-nummer og et neutralt navn.

Det fremgår endvidere, at man senere vil fastsætte renhedskriterier. Forbrugerrådet er generelt af den opfattelse, at tilsætningsstoffer ikke bør tillades, før der er udarbejdet renhedskriterier for stofferne.

20. Forslag til ændring af Rådets direktiv 94/35/EØF om sødestoffer til brug for levnedsmidler KOM (95)482.

Forslaget indeholder en udvidet anvendelse af en række tilsætningsstoffer, som allerede er indeholdt i sødestofdirektivet, men som ønskes anvendt i nye levnedsmiddelkategorier. Forbrugerrådet mener, at dette er **en fejlagtig udvikling**.

For det første betød vedtagelsen af sødestofdirektivet 94/35/EF en udvidelse af anvendelsen af sødestoffer for de danske forbrugere i sammenligning med den danske positivliste. Der er derfor et markant ønske om en reduktion af antallet af tilladelser fremfor endnu en udvidelse, som dette forslag lægger op til.

For det andet fremgår det af direktiv 94/35/EF art. 8, at Kommissionen inden for en frist af fem år efter vedtagelsen af sødestofdirektivet skal fremlægge "en rapport om de ændringer, der har fundet sted på markedet for sødestoffer, om anvendelsesniveauer og om, hvorvidt der er behov for at **begrænse** anvendelsesbetingelserne,....". (Forbrugerrådets udhævning).

Forbrugerrådet mener således, at det er stik imod intentionerne i direktiv 94/35/EF at udvide anvendelsen af sødestoffer - i alle tilfælde **inden** den førnævnte rapport foreligger.

Endelig mangler direktivet helt detaljerede begrundelser for ønsket om de enkelte udvidelser. Blot er der fremført i den vedlagte begrundelse, at "I dag viser det sig nødvendigt at tilpasse dette (dir. 94/35/EF) til den tekniske og videnskabelige ud-

vikling, der er sket i den senere tid.". En sådan begrundelse er uacceptabel i betragtning af, at direktivet er vedtaget d. 21. juni 1994.

Forbrugerrådet kan således ikke tilslutte sig dette forslag til ændring af sødestofdirektivet.

III. RÅDSMØDE (TELEKOMMUNIKATION) DEN 28.11.1996.

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for udviklingen af fællesskabets posttjenester og forbedring af kvaliteten af disse tjenester. KOM (95)227.

Det er Forbrugerrådets synspunkt, at større konkurrence på postområdet kan være en fordel, hvis flere aktører på markedet giver forbrugerne lavere priser og bedre kvalitet. Men der er en reel risiko for, at en liberalisering kun bliver en fordel for erhvervslivet og for attraktive geografiske områder, hvor konkurrenterne slås om at sikre sig en betydelig omsætning og gevinst. Der bør derfor sikres bedst mulige vilkår for det reserverede område, således at forbrugerne fortsat sikres et ensartet og godt udbud over hele landet.

Den universelle service bør være så bred som mulig. Med hensyn til afgrænsning af det reserverede område mener Forbrugerrådet, at den nationale operatør på monopolområdet, Post Danmark bør være sikret passende indtjeningsmuligheder til dækning af de udgifter, der følger af befordringspligten. Hvis dette ikke sker, vil Post Danmark kunne stå tilbage med en bred universel forpligtelse, der kan være svær at få til at hænge sammen økonomisk. Konsekvensen kan blive, at kvaliteten bliver forringet generelt eller i første omgang i de tyndt befolkede områder, samt at Post Danmark på sigt bliver nødsaget til at forhøje prisen væsentligt for disse universelle ydelser.

Forbrugerrådet ser en risiko for, at de nødvendige indtjeningsmuligheder inden for eneretsområdet bliver truet, hvis ankommende post fra udlandet og direct mail liberaliseres. Direct mail spås en betydelig fremgang i de nærmeste år, og Post Danmark, der har forpligtelserne over for forbrugerne, bør have mulighed for at tjene det, der måtte mistes på en faldende mængde almindelig post, således at Post Danmark kan leve op til disse forpligtelser.

Forbrugerrådet er enig i behovet for en fælles standard for kvaliteten af postbesørgelsen, især for post over grænserne. Det er imidlertid vigtigt, at standarden udformes som minimumsregler. Undersøgelser viser, at visse lande i Europa har et meget lavt serviceniveau, hvor Danmark til gengæld ligger i top. Danmark må ikke forhindres i at fastholde den højere standard for tjenester på det universelle område.